

**PIYANO EĞİTİMİ PROGRAMININ MÜZİK EĞİTİMİ ÖĞRETMENLİĞİ
ÖĞRENCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA DEĞERLENDİRİLMESİ**

*Yrd.Doç.Dr. Jale DENİZ**

Öğretmen yetiştiren kurumların yapılarında ve programlarında değişiklikler Cumhuriyetin kurulmasından günümüze değin süregelmektedir. Bu değişim içerisinde müzik öğretmeni yetiştirmeye yönelik programlar da doğal olarak etkilenmektedir. Cumhuriyetle birlikte Musiki Muallim Mektebi (1924) ile başlayan eğitilmiş müzik öğretmeni yetiştirme çabaları. Gazi Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü'nün 1938'de açılan Müzik Şubesi, üç yıllık Eğitim Enstitüleri (1946), dört yıllık Yüksek Öğretmen Okulları (1978) ve Eğitim Fakülteleri'nde (1982) yer alan bölümlerle sürdürülmüştür (Öztürk, 1998).

Öğretmen yetiştirmeye yönelik son yapılanma kapsamında "... yükseköğretim Kurulu Başkanlığı 1996yılı başında ülkemizin ihtiyaç duyduğu öğretmenleri yetiştirmek üzere Eğitim Fakülteleri öğretmen yetiştirme programlarının yeniden düzenlenmesi çalışmasını başlatmış ve buna göre fakültelerinizdeki lisans ve lisansüstü düzeylerde yürütülen programlarda bir takım değişiklikler yapılmıştır...

Sonuç olarak 16 öğretmen yetiştirme programı geliştirilmiştir" (YÖK, 1998).

Eğitim Fakülteleri'ndeki yeniden yapılanma kapsamında Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü içerisinde bir ana bilim dalı olarak yer alan müzik eğitimi ana bilim dalı akademik ve idari yeni yapılanmasının yanı sıra öğretim programları açısından da değişikliklere uğramıştır. Sekiz yıllık temel eğitime ve ortaöğretime öğretmen yetiştirme genel hedefini daha etkili gerçekleştirmeye yönelik olarak öğretim programına daha önceki programlarda olmayan "Eğitim Müziği Besteleme", "Oyun. Dans ve Müzik", "Güncel/Popüler Müzik" gibi çeşitli alanı dersleri ile; "Öğretim Teknolojileri ve Araç Geliştirme" dersi gibi yeni öğretmenlik formasyonu dersleri konmuştur. Ayrıca daha önceki programda bulunan anadallar (piyano, şan. keman vb.) kaldırılmıştır. Tüm bu çabalar içerisinde, piyano dersi daha önceki müzik öğretmeni yetiştirme programlarında olduğu gibi, yeni yapılanma programındaki yerini ve önemini korumuştur. Böylece piyano dersi 1, 2 ve 3. sınıflarda her dönem haftada 2 kredi (toplam 12 kredi) ile temel derslerden biri olma özelliğini sürdürmüştür.

Piyano eğitimi amacı ne olursa olsun müzik eğitiminde temel bir konumdadır. Macar besteci ve eğitimci Zoltan Kodaly (1882-1967), kendi müzik eğitimi sistemi kuramına dayanılarak eğitim verilen ve kendi adıyla anılan Müzik Pedagojisi Enstitüsüne devam eden "frençilerin müzikle ilgili diğer bilgi ve becerilerinin yanı sıra bir çalgıyı ve tercihen

* M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi

piyanoyu çok iyi çalabilecek seviyede olmalarının önemini vurgulamaktadır (Ali,1987 s.104-105).

Nitelikli bir müzik öğretmeni yetiştirmek için verilecek eğitimde piyano eğitimi programının nitelikli olması ve etkinlikle uygulanması gerekliliği ortadadır. Sözü edile niteliğin yakalanması ve korunması ise çağdaş bir program geliştirme anlayışını uygulamaya koymakla mümkün olacaktır. Varış (1996. s. 15-16), program geliştirmeye yönelik çabaları daha da detaylandırarak, *"okulun öğrenme koşullarının geliştirilmesi; öğrencilerin yaşantılarının geliştirilmesi; öğretim olanaklarının zaman; mekan araçlar ve gereçler yönünden geliştirilmesi; öğretmenlerin ve diğer ilgililerin, bilgi yapısı, öğrenme, öğretimin değerlendirme vb. konularda sürekli biçimde bilgilendirilmesi, ve eğitim amaçlarının en üst düzeyde gerçekleştirilebilmesi için ilgililerin istekli hale getirilmesi vb."* gibi boyutların bu süreçte yer aldığını ifade etmektedir.

Bu kapsamda piyano dersi programının nitelikli olabilmesi ve bu niteliğini koruyabilmesi için, ihtiyaçlara göre geliştirilmesi önem kazanmaktadır. Ancak bunu sadece piyano dersi programının geliştirilmesi ile sınırlı tutmak yetersiz olacaktır. Bundan dolayı geliştirilmesi gereken, piyano eğitimine yönelik olarak ortaya konan tüm çabaların, ya da piyano eğitimi programının, geliştirilmesidir. Bu kapsamda da dikkate alınması gereken, piyano eğitimine yönelik tüm ders içi ve ders dışı etkinliklerin geliştirilmesidir. Çünkü program geliştirmede *"programın geliştirileceği kurumun amacı ve işlevi, programın genel amaçları, programı kimlerin vereceği, programın ne zaman verileceği, öğretim mekânı, öğrenim alanı, davranışsal amaçlar, giriş davranışlarının saptanması, içerik ve etkinlikler. Öğretim elemanlarının seçiminde uygulanacak kriterler,..., sosyal faaliyetler..."* gibi birbiriyle dayanışma halinde olan boyutların her birinin değerlendirilmesinin ve geliştirilmesinin gözlenmesi gerektiği önemle vurgulanmaktadır (Varış, 1996, s.17-18).

Erden (1995. s.2)'in de belirttiği gibi *"eğitimin niteliği büyük ölçüde programa bağlıdır. Uygulanan programların aksaklık ve eksiklikleri giderildikçe, toplumdaki ve bilim alanlarındaki değişmelere göre yeniden düzenlendikçe, diğer bir deyişle, programlar geliştirildikçe eğitimin niteliğinin de artması beklenir. Eğilim programları gelişigüzel geliştirilemez. Programları daha etkili hale getirecek doğru kararların alınabilmesi, bu kararların dayanaklarının bilimsel çalışmalarla araştırılmasına ve uygulamaların değerlendirilmesine bağlıdır."*

Program geliştirmeye yönelik yaklaşımları iki temel grupta toplamak mümkündür. İlk yaklaşımı savunuların temel sayıtlıları, eğitimin amaçlarının önceden belirlenip, açıklıkla ortaya konulabileceğidir. Amaçların belirlenmesinde konu alanı, toplum ve öğrenci özellikleri önemli rol oynar. Bu üç unsurla ilgili bilgiler ve amaçların belirlenmesi sırasında alınacak kararların uzman görüşüne ve araştırmalara dayalı olması gerekir. Amaçlar belirlendikten sonra, amaçlara ulaşılmasında yardım edecek içerik, yöntem ve öğrenme ortamı saptanır ve değerlendirme faaliyetleri ile de amaçlara ulaşma derecesi tayin edilir. Değerlendirme sonucu

Elde edilen veriler doğrultusunda hedefler, içerik ve yöntemler yeniden ele alınabilir (Erden, 1995, s.4-5)

İkinci yaklaşımı savunanların görüşlerine göre, eğitimin tüm sonuçları ve süreçleri önceden bilinemez. Çünkü süreç amaca, amaç öğrencilerin ihtiyaç ve eylemlerine göre belirlenir. Böyle bir program geliştirme yaklaşımında, uzman görüşünden çok öğrenci ve öğretmen görüşleri, onların duygu ve düşünceleri, kişisel tercihleri, kendileri ile ilgili algılan, programa ilişkin alınacak kararlara esas teşkil eder (Erden, 1995, s.5).

Eğitimde program değerlendirme, program geliştirmenin bir basamağı olarak kabul edilir. Buna göre, bir programın düzenlenmesi, uygulanması ve değerlendirilmesi aşamalarını içeren program geliştirme sürecindeki değerlendirmeler sonucunda yapılması gereken düzeltmeler varsa program yeniden düzenlenerek uygulamaya devam edilir ve bu süreç sürekli olarak devam eder. Erden (1995, s. 10)'in ifadesiyle *"Eğitim sürecinde değerlendirme, eğitim programlarının etkililiği hakkında yargıda bulunmak ve programdaki aksaklıkların, programın hangi öge ya da öğelerinden kaynaklandığını belirleyerek gerekli düzenlemelerin yapılmasına olanak sağlamak amacıyla yapılır."*

Bu sebeple, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Öğrencilerin piyano eğitimi programına yönelik olarak düşüncelerinin bilinmesi de. programda öğrenci algılarına dayalı aksaklıkların tespit edilebilmesi ve gereken düzenlemelerin yapılabilmesine imkan sağlaması açısından önem taşımaktadır. Ancak bu boyutta Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı piyano eğitimi programına yönelik öğrenci görüşlerinin bilinmemesi araştırmanın problemini oluşturmaktadır.

AMAÇ

Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı piyano eğitimi programının öğrenci görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi genel amacıyla aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Müzik eğitimi öğrencilerinin piyano dersi programının amaçlarına yönelik değerlendirmeleri nasıldır?
2. Müzik eğitimi öğrencilerinin piyano dersi programının içeriğine yönelik değerlendirmeleri nasıldır?
3. Müzik eğitimi öğrencilerinin piyano dersi programının yöntemine yönelik değerlendirmeleri nasıldır?
4. Müzik eğitimi öğrencilerinin piyano dersi programının ölçme ve değerlendirme boyutuna yönelik değerlendirmeleri nasıldır?

5. Müzik eğitimi ğrencilerinin piyano dersi programını yürüten ğretim elemanlarına yönelik değerlendirmeleri nasıldır?
6. Müzik eğitimi ğrencilerinin piyano dersi programı kapsamında okul içindeki çalışma olanaklarına yönelik değerlendirmeleri nasıldır?
7. Müzik eğitimi ğrencilerinin piyano dersi programı ile ilgili ders dış etkinliklere yönelik değerlendirmeleri nasıldır?

YÖNTEM

Araştırmada genel tarama modeli kullanılmıştır. Müzik eğitimi ğrencilerinin gördükleri piyano derslerine yönelik, amaçlarda ifade edilen çeşitli boyutlardaki değerlendirmeleri yüzde ve frekans analizleri yapılarak incelenmiştir.

Araştırmanın evrenini Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı ğrencileri oluşturmaktadır. Örneklem grubu ise ilgili ana bilim dalının üçüncü (n=31) ve dördüncü (n=29) sınıf öğrencileridir. Son iki sınıfa devam eden öğrencilerin örneklem olarak alınmasının sebebi, bu öğrencilerin eğitim gördükleri kurumda piyano eğitimine yönelik olarak daha fazla yaşantıya sahip olması sayılıtısına dayanmaktadır. Sonuç olarak araştırma uygulama sırasında sınıfta bulunan 41'i kız, 19'u erkek olan 60 müzik eğitimi öğrencisinden oluşmuştur.

Araştırmada veri toplama aracı olarak, araştırmanın amaçları doğrultusunda araştırmacı tarafından hazırlanan bir anket kullanılmıştır. Ankette piyano eğitimi programının değerlendirilmesine yönelik 38 adet önerme yer almıştır. Öğrencilerden her önermede ifade edilen fikre katılım derecelerini Hiç katılmıyorum ile Tamamen katılıyorum seçeneklerinin u değerler olduğu beşli dereceleme ölçeğinde işaretlemeleri istenmiştir. Araştırma 1998-99 ğretim yılında yürütülmüş ve uygulamalar sınıf ortamında toplu olarak araştırmaya katkıda bulunmak isteyen öğrencilerle yapılmıştır.

BULGULAR ve YORUM

Müzik eğitimi öğrencilerinin piyano dersi programının amaçlarına yönelik değerlendirmeleri:

Araştırmanın I. Probleminde "Müzik eğitimi öğrencilerinin piyano dersi programının amaçlarına yönelik değerlendirmeleri nasıldır?" sorusuna cevap aranmıştır. Bu kapsamda grenci görüşleri 18 bağımsız önerme aracılığıyla toplanmış ve analiz edilerek Tablo l'de verilmiştir.

Tablo 1. öğrencilerin piyano dersi programının amaçlarına yönelik değerlendirmelerine ait frekans ve yüzde dağılımı

	Hiç Katılmıyorum		Çoğunlukla katılmıyorum		Kararsızım		Çok Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
—										
1. Piyano derslerinin amaçlama yönelik öğretmenlerim tarafından yeterince bilgilendirildim.	19	31.7	21	35	12	20	5	83	3	5
2. Piyano derslerinin amaçlarını tam olarak bildiğimi düşünüyorum	4	M	17	28.8	15	25.4	18	303	5	83
3 Piyano derslerinde çaldığım her bir parçanın bana hangi teknikleri kazandırdığını biliyorum	12	30	20	333	10	16.7	13	21.7	5	83
4. Piyano dersler müzik zevkimin gelişmesine katkıda bulunmuştur	S	83	4	6.8	7	11.9	20	33.9	23	39
5. Piyano dersten çeşitli dönem eserlerinden oluşan çalabileceğin bir dağarcık gelişim geliştirmiştir.	13	22	20	33.9	5	83	8	133	13	22
6 Piyano derslerinde çaldığım eserler çeşitli müzik dönemlerini daha iyi anlamamı sağlamıştır	8	13.6	14	23.6	15	25.4	12	203	10	16.9
7. Piyano derslerinde çalınan eserler müzik biçimlen açısından yeterli bir fikir sahibi olmamı sağlamıştır	10	16.9	19	32,2	14	23.7	11	18.6	5	83
8. Piyano dersleri bildiğim müzik terimlerinin sayısını artırmıştır	4	6,8	13	22	5	8.5	26	44.1	II	18.6
9. Piyano dersleri eserler yorumlama becerimi geliştirmiştir.	S	83	16	27.1	10	16.9	19	121	9	153
10. Piyano dersleri deşifremi geliştirmiştir	6	103	11	19	4	6.9	24	41.4	13	22,4
11. Piyano dersleri nota çözme (dikey okuma) becerimi geliştirmiştir.	7	11.9	9	153	5	8.5	26	44.1	12	203
12. Piyano dersleri mimik duygumumu geliştirmiştir.	4	6.7	11	183	5	83	30	50	10	16.7
13. Piyano dersleri polifonik(çok seslilik) duygumu geliştirmiştir.	1	1.7	11	183	3	5	27	45	18	30

14. Piyano dersleri piyano çalma tekniğimi geliştirmiştir	8	133	16	26.7	7	11.7	20	333	9	15
15. Piyano dersleri yeni piyano parçalarını çalmayı öğrenirken kullanabileceğim çalışma yöntemlerini geliştirmiştir.	IS	16.7	17	28.3	8	133	17	283	8	133
16. piyano dersleri piyano çalma disiplinimi geliştirmiştir.	10	16,9	16	27.1	13	22	13	22	7	11.9
17. Piyano derslerinde kazandıklarımın öğretmen olduğumda bana katkısı olacaktır	7	11.9	13	22	8	13.6	14	23.7	17	28.8
18. Piyano derslerinde kazandığım becerileri diğer derslerimde (piyanoda eşlik, armoni gibi) katkısı olmuştur.	10	16.7	11	18.3	7	11.7	20	333	12	20

Tablo 1 'deki 1. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %31.7'si önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %35'i ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan önermedeki fikre tam katılım %5 gibi bir oranda kalmıştır. Birinci önermeden anlaşıldığına göre öğrencilerin büyük bir çoğunluğu piyano derslerinin amaçlarına yönelik olarak öğretmenleri tarafından yeterince bilgilendirilmediklerini düşünmektedirler.

Tablo 1'deki 2. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %39'u önermede belirtilen fikre çeşitli seviyelerde (çok katılıyorum %30.5 ve tamamen katılıyorum %8.5) katıldıklarını belirtmişlerdir. Diğer yandan fikre katılmayanların toplam oranı ise %35.6 olarak görülmektedir. İkinci önermeden anlaşıldığına göre piyano dersinin amaçlarını bildiğini ifade eden öğrencilerle bilmediğini ifade eden öğrencilerin oranlarının birbirlerine oldukça yakın olduğu anlaşılmaktadır. Bununla birlikte %25.5 gibi kararsız bir öğrenci grubunun da olması düşündürücüdür.

Birinci ve ikinci önermeden elde edilen veriler birlikte değerlendirildiğinde ise öğrencilerin çoğunluğunun piyano derslerinin amaçlarına yönelik olarak öğretmenleri tarafından bilgilendirilmediklerini ifade etmelerine karşılık piyano derslerinin amaçlarını kendilerinin tam olarak bildikleri fikrine daha yüksek bir oranla katılmaktadırlar. Bu verilerden hareketle, piyano derslerinin amaçlarını bildiklerini ifade eden öğrencilerin, eğer gerçekten piyano derslerinin amaçlarını tam olarak biliyorlarsa, bunu öğretmenlerinden öğrenmediklerini düşündükleri anlaşılmaktadır.

Tablo 1'deki 3. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %20'si önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %33.3'ü ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %21.7 iken tamamen katılanların oranı ise %8.3 gibi oldukça düşük bir oranda kalmıştır. Üçüncü önermeden anlaşıldığına göre piyano öğrencilerin çoğunluğu piyano derslerinde çaldıkları parçaların kendilerine ne tür teknikleri kazandırdığını bilmediklerini ifade etmektedirler.

Tablo 1'deki 4. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %8.5'i önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %6.8'i ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %33.9, tamamen katılanların oranı ise %39 olmuştur. Dördüncü önermeden anlaşıldığına göre piyano öğrencilerin çoğunluğu (%72.9) piyano derslerinin müzik zevklerinin gelişimine katkıda bulunduğunu ifade etmektedirler.

Tablo 1'deki 5. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %22'si önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %33.9'u ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %13.5 tamamen katılanların oranı ise %22'dir. Beşinci önermeden anlaşıldığına göre piyano öğrencilerinin yarıdan çoğu (%55.9) çeşitli seviyelerde piyano derslerinin çeşitli dönem eserlerinden oluşan çalabilecekleri bir dağarcık oluşturduğu fikrine katılmadıklarını ifade etmişlerdir. Kararsız kalanlar da dikkate alındığında (%8.5) bu oranın daha da yükselmesi ihtimali düşünülebilir.

Tablo l'deki 6. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %13.6'sı önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %23.6'u ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %20.3, tamamen katılanların oranı ise %16.9'dır. Kararsızların ise %25 4 olduğu görülmektedir.

Altıncı önermeden anlaşıldığına göre, kararsızların en yüksek yüzdeyi oluşturduğu anlaşılmaktadır. Diğer seviyeler ise çeşitli oranlarda payını almıştır. Buna göre de öğrencilerin piyano derslerinde çaldıkları eserlerin çeşitli müzik dönemlerini daha iyi anladıklarını sağladığı konusunda bir fikir netliğine ulaşmadıkları ortaya çıkmaktadır.

Tablo l'deki 7. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %16.9'u önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %32.2'si ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %18.6, tamamen katılanların oranı ise %8.5'dir. Kararsızların ise %23.7 olduğu görülmektedir.

Yedinci önermeden anlaşıldığına göre, öğrencilerin oldukça az bir oranı (%27.1) piyano derslerinde çalınan eserlerin müzik biçimleri açısından yeterli bir fikir oluşturduğuna katılmakta, daha fazla bir oran ise az katılmakta ya da katılmamaktadır.

Tablo l'deki 8. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %6.8'i önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %22'si ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %44.1, tamamen katılanların oranı ise %18.6'dır. Kararsızların ise %8.5 olduğu görülmektedir. Sekizinci önermeden anlaşıldığına göre, öğrencilerin çoğu (%62.7) piyano derslerinin bildikleri müzik terimlerinin sayısını arttırdığını düşünmektedirler.

Tablo l'deki 9. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %8.5'u önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %27.1'i ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %32.2, tamamen katılanların oranı ise %15.3'dür. Kararsızların ise %16.9 oranında olduğu görülmektedir. Dokuzuncu önermeden anlaşıldığına göre, öğrencilerin sadece yarısının piyano derslerinin eserleri yorumlama becerilerini geliştirdiğini düşünürlerken diğer yarısının bunu aksi görüşlere sahip oldukları anlaşılmaktadır.

Tablo l'deki 10. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %10.3'ü önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %19'u ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %41.4, tamamen katılanların oranı ise %22.4'dür. Kararsızların ise %6.9 oranında olduğu görülmektedir. Onuncu önermeden anlaşıldığına göre, öğrencilerin çoğunun (%63.8) piyano derslerinin deşifrelerini geliştirdiğini düşündükleri görülmektedir.

Tablo l'deki 11. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %11.9'u önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %15.3'ü ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %44.1, tamamen katılanların oranı ise %20.3'dür. Kararsızların ise %8 5 oranında olduğu görülmektedir. On birinci önermeden anlaşıldığına göre, öğrencilerin çoğunun (%64.4) piyano derslerinin nota çözme (dikey okuma) becerilerini geliştirdiğini düşündükleri anlaşılmaktadır.

Tablo l'deki 12. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %6.7'si önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %18.3'ü ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %50, tamamen katılanların oranı ise %16.7'dir. Kararsızların ise %8.3 oranında olduğu görülmektedir. On ikinci önermeden anlaşıldığına göre, öğrencilerin çoğunun (%66.7) piyano derslerinin ritmik duyularını geliştirdiğini düşündükleri anlaşılmaktadır.

Tablo l'deki 13. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %1.7'si önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %18.3'ü ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %45, tamamen katılanların oranı ise %30'dur. Kararsızların ise %5 oranında olduğu görülmektedir. On üçüncü önermeden anlaşıldığına göre, öğrencilerin çoğunun (%75) piyano derslerinin polifonik (çokseslilik) duyularını geliştirdiğini düşündükleri anlaşılmaktadır.

Tablo l'deki 14. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %13.3'ü önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %26.7'ü ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %33.3, tamamen katılanların oranı ise %15'dur. Kararsızların ise %1.7 oranında olduğu görülmektedir. On dördüncü önermeden anlaşıldığına göre, bu fikre katılanların oranının (%48.3), katılmayanları az bir farklılıkla geçtiğini görmekle birlikte, kararsızları da dikkate aldığımızda piyano derslerinin piyano çalma tekniğini geliştirdiği konusunda bir görüş birliği oluşmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo l'deki 15. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %16.7'ü önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %28.3'ü ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %28.3, tamamen katılanların oranı ise %13.3'dur. Kararsızların ise %13.3 oranında olduğu görülmektedir. On beşinci önermeden anlaşıldığına göre, piyano derslerinin yeni piyano parçalarını çalmayı öğrenirken kullanılacak çalışma yöntemlerini geliştirdiği fikrine katılan ve katılmayan öğrencilerin oranının birbirine yakın olduğu gözlenmektedir.

Tablo l'deki 16. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %16.9'ü önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %27.1'ü ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %22, tamamen katılanların oranı ise %11.9'dur. Kararsızların ise %22 oranında olduğu görülmektedir. On altıncı önermeden anlaşıldığına göre, kararsızlar da dikkate alındığında öğrencilerin çoğunun fikre karşı olumsuz düşüncelere sahip olduğu görülmektedir.

Tablo l'deki 17. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %11.9'u önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %22'si ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %23.7, tamamen katılanların oranı ise %28.8'dur. Kararsızların ise %13.6 oranında olduğu görülmektedir. On yedinci önermeden anlaşıldığına göre, öğrencilerin yarıdan çoğunun (%52.5) fikre katıldığı anlaşılmaktadır. Ancak kararsızlar da dikkate alınırsa yarıya yakın bir kısmının da olumsuz fikre sahip olması düşündürücüdür.

Tablo 1'deki 18. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %16.7'si önermede belirtilen hiç katılmadığını, %18.3'ü ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %33.3, tamamen katılanların oranı ise %20'dir. Kararsızların ise %11.7 oranında olduğu görülmektedir. On sekizinci önermeden anlaşıldığına göre, öğrencilerin yarısından çoğunun (%53.3) piyano derslerinde kazandıkları becerilerin diğer derslerine katkı sağlamış olduğunu düşündükleri görülmektedir.

Müzik eğitimi öğrencilerinin piyano dersi programının içeriğine yönelik değerlendirmeleri:

Araştırmanın 2. probleminde "Müzik eğitimi öğrencilerinin piyano dersi programının içeriğine yönelik değerlendirmeleri nasıldır?" sorusuna cevap aranmıştır. Bu kapsamda öğrenci görüşleri 3 bağımsız önerme aracılığıyla toplanmış ve Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2: Öğrencilerin piyano dersi programının içeriğine yönelik değerlendirmelerine ait frekans ve yüzde dağılımı

	Hiç Katılmıyorum		Çoğunlukla Katılmıyorum		Kararsızım		Çok Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1. Piyano derslerinde çalmam için verilen eserler seviyeme uygundur	6	10	7	11.7	15	25	17	28.3	15	25
2. Piyano derslerinde çaldığım eserler beni çalışmaya teşvik edici niteliktedir	8	18.3	16	21.7	11	23,3	16	21,7	9	15
3. Piyano derslerinde çalınan eserler müzik dönemleri (barok, romantik, çağdaş vb. gibi) açısından yeterli çeşitliliğe sahiptir.	11	18.3	13	21.7	14	23.3	13	21.7	9	15

Tablo 2'deki 1. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %10'u önermede belirtilen ^{hiç} fikre hiç katılmadığını, %11.7'si ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre ^{çok} katılanların oranı %28.3, tamamen katılanların oranı ise %25'dir. Kararsızların ise %25 oranında olduğu görülmektedir. Birinci önermeden anlaşıldığına göre, öğrencilerin yarısından fazlasının (%53.3) fikre katıldığı görülmekle birlikte katılmayanların oranı kararsızlarla birlikte öğrencilerin yarıya yakın bir kısmını (%46.7) oluşturması düşündürücüdür.

Tablo 2'deki 2. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %18.3'ü önermede belirtilen ^{hiç} fikre katılmadığını, %21.7'si ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre katılanların oranı %21.7, tamamen katılanların oranı ise %15'dir. Kararsızların ise %23.3

oranında olduğu görülmektedir. İkinci önermeden anlaşıldığına göre, fikre katılanlarla (%36.7). katılmayanların (% 40) oranının birbirine oldukça yakın olduğu görülmektedir. Ancak kararsızla da dikkate alınırsa sonuç düşündürücüdür ve öğrencilerin toplamının net bir fikre sahip olmadıkları anlaşılmaktadır.

Tablo 2'deki 3. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %18.3'ü önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %21.7'si ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %21.7. tamamen katılanların oranı ise %15'dir. Kararsızların ise %23.3 oranında olduğu görülmektedir. Üçüncü önermeden anlaşıldığına göre, grupların hemen hemen eşit olarak dağıldığı görülmektedir. Bu da öğrencilerin bir görüş birliğinde olmadıklarını göstermektedir.

Müzik eğitimi öğrencilerinin piyano dersi programının yöntemine yönelik değerlendirmeleri:

Araştırmanın 3. probleminde "Müzik eğitimi öğrencilerinin piyano dersi programının yöntemine yönelik değerlendirmeleri nasıldır?" sorusuna cevap aranmıştır. Bu kapsamda öğrenci görüşleri 2 bağımsız önerme aracılığıyla toplanmış ve Tablo 3'de verilmiştir.

Tablo 3. Öğrencilerin piyano dersi programının yöntemine yönelik değerlendirmelerine ait frekans ve yüzde dağılımı

	Hiç Katılmıyorum		Çoğunlukla Katılmıyorum		Kararsızım		Çok Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum	
	f	%	r	%	f	%	f	%	f	%
1. Piyano derslerinde öğretmenimin uyguladığı ders yöntemi etkilidir	15	25	11	18.3	10	16,7	15	25	9	15
2. Piyano derslerinde çalıştığım eserlerle ilgili çalışma yöntem ve teknikleri öğretmenim tarafından gösterilmiştir.	14	23,7	9	15.3	9	15.3	16	27.1	11	18.6

Tablo 3'deki I. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %25'i önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %18.3'ü ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %25. tamamen katılanların oranı ise %15'dir. Kararsızların ise %16.7 oranında olduğu görülmektedir. Birinci önermeden anlaşıldığına göre, fikre katılanların ve katılmayanların oranının birbirine yakın olduğu görülmektedir. Kararsızlarla birlikte, bu dağılıma göre öğrencilerin fikir hakkında birbirlerinden farklı görüşlere sahip oldukları ortaya çıkmıştır.

Tablo 3'deki 2. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %23.7'si önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %15.3'ü ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %27.1. tamamen katılanların oranı ise %18.6'dır. Kararsızların ise %15.3 oranında olduğu görülmektedir. İkinci önermeden anlaşıldığına göre. en çok oranı fikre katılanların (%45.7) oluşturduğu görülmektedir.

Müzik eğitimi öğrencilerinin piyano dersi programının ölçme ve değerlendirme boyutuna yönelik değerlendirmeleri:

Araştırmanın 4. probleminde "Müzik eğitimi öğrencilerinin piyano dersi programının ölçme ve değerlendirme boyutuna yönelik değerlendirmeleri nasıldır?" sorusuna cevap aranmıştır. Bu kapsamda öğrenci görüşleri 3 bağımsız önerme aracılığıyla toplanmış ve Tablo 4'de verilmiştir.

Tablo 4. Öğrencilerin piyano dersi programının ölçme değerlendirme boyutuna yönelik değerlendirmelerine ait frekans ve yüzde dağılımı

	Hiç Katılmıyorum		Çoğunlukla Katılmıyorum		Kararsızım		Çok Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1. Piyano dersleri vize sınavları objektif olarak yapılmaktadır.	9	15.3	5	8.5	17	28.8	17	28,8	11	18.6
2 Piyano dersleri final sınavları objektif olarak yapılmaktadır.	9	15.8	8	14	18	31,6	14	24,6	8	14
3. Piyano sınavlarında çaldığım eserlerin hangi ölçütlere göre değerlendirildiğini biliyorum.	22	36.7	14	23.3	9	15	11	18,3	4	6.7

Tablo 4'deki 1. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %15.3'ü önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %8.5'i ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre Çok katılanların oranı %28.8, tamamen katılanların oranı ise %18.6'dır. Kararsızların ise %28.8 oranında olduğu görülmektedir. Birinci önermeden anlaşıldığına göre. öğrencilerin yarıya yakın bir kısmının (%47,4) fikre katıldığı görülmekle beraber; fikir hakkında yarıdan fazla öğrenci de (%52.6) ya olumsuz düşünmekte ya da kararsız kalmaktadırlar.

Tablo 4'deki 2. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %15.8'i önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %14'ü ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %24.6. tamamen katılanların oranı ise %14'dür. Kararsızların ise %31.6 oranında olduğu görülmektedir. İkinci önermeden anlaşıldığına göre, dağılımdan en çok payın fikre katılanlar (%38.6) tarafından alındığı görülmekle beraber; fikre karşı daha olumsuz olanların da (%29.8) buna yakın bir pay aldığı görülmektedir.

Kararsız olanların da aşağı yukarı grubun üçte birini oluşturduğu dikkate alındığında öğrencilerin bu konuda şüphede oldukları sonucu ortaya çıkmaktadır.

Tablo 4'deki 3. önermede görüldüğu gibi öğrencilerin %36.7'si önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %23.3'ü ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %18.3. tamamen katılanların oranı ise %6.7'dir. Kararsızların ise %15 oranında olduğu görülmektedir. Üçüncü önermeden anlaşıldığına göre, öğrencilerin çoğunun (%60) piyano sınavlarında çaldıkları eserlerin hangi ölçütlere göre değerlendirildiğini bilmediklerini ifade ettikleri görülmektedir. Buna kararsızlar da eklenirse bu oranın arttırılabileceği düşünülebilir. Fikre katılanlar ise %25 gibi bir oranda kalmıştır.

Müzik eğitimi öğrencilerinin piyano dersi programını yürüten öğretim elemanlarına yönelik değerlendirmeleri:

Araştırmanın 5. probleminde "Müzik eğitimi öğrencilerinin piyano dersi programını yürüten öğretim elemanlarına yönelik değerlendirmeleri nasıldır?" sorusuna cevap aranmıştır. Bu kapsamda öğrenci görüşleri 3 bağımsız önerme aracılığıyla toplanmış ve Tablo 5'de verilmiştir.

Tablo 5: öğrencilerin piyano dersi programının ölçme değerlendirme boyutuna yönelik değerlendirmelerine ait frekans ve yüzde dağılımı

	Hiç Katılmıyorum		Çoğunlukla Katılmıyorum		Kararsızım		Çok Katılıyorum		Tamamen Kalılıyorum	
	f	%	r	%	f	%	r	%	f	%
1. Piyano derslerini veren öğretmenlerim piyano öğretimine yönelik yeterli bilgiye sahiptir.	5	8.3	II	18.3	17	28.3	16	26.7	II	18.3
2. Piyano derslerini veren öğretmenleri yeterli piyano çalma becerisine sahiptir.	3	5	8	13,3	16	26.7	13	21.7	20	33.3
3. Piyano derslerini veren öğretmenlerim yeterli pedagojik bilgiye sahiptir.	15	25	16	26,7	17	28.3	6	10	6	10

Tablo 5'deki 1. önermede görüldüğu gibi öğrencilerin %8.3'ü önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %18.3'ü ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %26.7, tamamen katılanların oranı ise %18.3'dür. Kararsızların ise %28.3 oranında olduğu görülmektedir. Birinci önermeden anlaşıldığına göre, öğrencilerin yarısına yakın bir oranının (%45) fikre katıldığı, ancak diğer yarısının ise fikre ya katılmadığı ya da

kararsız kaldığı görülmektedir. Bu da öğrencilerin önemli bir oranda fikir hakkında olumsuz düşünceleri olduğunu göstermektedir.

Tablo 5'deki 2. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %5'ü önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %13.3'ü ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %21.7, tamamen katılanların oranı ise %33.3'dur. Kararsızların ise %26.7 oranında olduğu görülmektedir. İkinci önermeden anlaşıldığına göre, öğrencilerin yarısından çoğu (%55) piyano öğretmenlerinin yeterli piyano çalma becerisine sahip oldukları fikrini taşıdıkları görülmektedir.

Tablo 5'deki 3. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %25'i önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %26.7'ü ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %10, tamamen katılanların oranı ise %10'dur. Kararsızların ise %28.3 oranında olduğu görülmektedir. Üçüncü önermeden anlaşıldığına göre, öğrencilerin yarısının (%51.7) öğretmenlerinin yeterli pedagojik bilgiye sahip olduğu fikre yönelik olarak olumlu düşünmediği, diğer önemli bir oranının ise (% 28.3) kararsız kaldığı bununla birlikte sadece % 20'lik bir oranın bu görüşü desteklediği görülmektedir.

Müzik eğitimi öğrencilerinin piyano dersi programı kapsamında okul içindeki çalışma olanaklarına yönelik değerlendirmeleri:

Araştırmanın 5. probleminde "Müzik eğitimi öğrencilerinin piyano dersi programı kapsamında okul içindeki çalışma olanaklarına yönelik değerlendirmeleri nasıldır?" sorusuna cevap aranmıştır. Bu kapsamda öğrenci görüşleri 3 bağımsız önerme aracılığıyla toplanmış ve Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Öğrencilerin piyano dersi programı kapsamında okul okul içindeki çalışma olanaklarına yönelik değerlendirmelerine ait frekans ve yüzde dağılımı

	Hiç Katılmıyorum		Çoğunlukla Katılmıyorum		Kararsızım		Çok Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum	
	f	%	f	%	f	%	r	%	r	%
1 Piyano derslerine yönelik olarak okulun piyanolarında yeterli çalışma imkanı bulabiliyorum.	28	46.7	22	36.7	4	6.7	5	8.3	1	1.7
2. Okuldaki piyanolar çalışmak için yeterli niteliktedir	24	56.7	20	33.3	3	5	3	5	-	-
3 Piyano çalışma odaları uygun çalışma koşullarına sahiptir	26	44.1	21	35.6	5	8.5	5	8.5	2	3.4

Tablo 6'daki 1. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %46.7'si önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %36.7'si ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre Çok katılanların oranı %8.3, tamamen katılanların oranı ise %1.7'dir. Kararsızların ise %6.7 oranında olduğu görülmektedir. Birinci önermeden anlaşıldığına göre, öğrencilerin büyük bir

çoğunluğunun (%83.4) okulda yeterli çalışma imkanı bulamadıklarını görülmektedir.

Tablo 6'daki 2. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %56.7'si önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %33.3'ü ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %5'dir. Kararsızların ise %5 oranında olduğu görülmektedir. İkinci önermeden anlaşıldığına göre, öğrencilerin tamamına yakın bir kısmının (%90) okulun piyanolarını yeterli nitelikte bulmadıkları ortaya çıkmaktadır.

Tablo 6'daki 3. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %44.1'i önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %35.6'sı ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %8.5. tamamen katılanların oranı ise %3.4'dür. Kararsızların ise %8.5 oranında olduğu görülmektedir. Üçüncü önermeden anlaşıldığına göre, öğrencilerin çoğunun piyano çalışma odalarını çalışma koşullarına uygun bulmadıkları görülmektedir.

Müzik eğitimi öğrencilerinin piyano dersi programı ile ilgili ders dışı etkinliklere yönelik değerlendirmeleri:

Araştırmanın 5. probleminde "Müzik eğitimi öğrencilerinin piyano dersi programı ile ilgili ders dışı etkinliklere yönelik değerlendirmeleri nasıldır?" sorusuna cevap aranmıştır. Bu kapsamda öğrenci görüşleri 6 bağımsız önerme aracılığıyla toplanmış ve Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7. öğrencilerin piyano dersi programı ile ilgili ders dışı etkinliklere yönelik değerlendirmelerine ait frekans ve yüzde dağılımı

	Hiç Katılmıyorum		Çoğunlukla Katılmıyorum		Kararsızım		Çok Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum	
	f	%	f	%	f	%	r	%	F	%
1. Piyanoyla ilgili okul içinde yeterince konser yapılmaktadır.	16	26.7	24	40	10	16.7	8	13.3	2	3.3
2. Piyanoyla ilgili okul içinde yapılan konserler yarar sağlamaktadır	4	6.9	8	13.8	13	22.4	19	32.8	14	24.1
3. Piyanoyla ilgili okul içinde yeterince konferans/seminer yapılmaktadır.	27	45.8	17	28.8	9	15.3	4	6.8	2	3.4
4. Piyanoyla ilgili okul içinde yapılan konferans/seminerler yarar sağlamaktadır	6	10	7	11.7	14	23.3	16	26.7	17	28.3
5. Piyanoyla ilgili yeterince öğrenci konserleri yapılmaktadır.	16	26.7	17	28.3	15	25	9	15	3	5
6. Piyanoyla ilgili yapılan öğrenci konserleri yarar	4	6.7	3	5	10	16.7	26	43.3	17	28.3

Tablo 7'deki 1. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %26.7'si önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %40'ı ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %13.3, tamamen katılanların oranı ise %3.3'dür. Kararsızların ise %16.7 oranında olduğu görülmektedir. Birinci önermeden anlaşıldığına göre, öğrencilerin çoğunun (%66.7) piyanoyla ilgili okul içinde yeterince konser yapılmadığı düşüncesinde oldukları görülmektedir.

Tablo 7'deki 2. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %6.9'u önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %13.8'i ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %32.8, tamamen katılanların oranı ise %24.1'dir. Kararsızların ise %22.4 oranında olduğu görülmektedir. İkinci önermeden anlaşıldığına göre, öğrencilerin yarıdan çoğunun (%56.9) okul içinde yapılan piyanoyla ilgili konserlerin yararlı olduğunu düşündükleri görülmektedir.

Tablo 7'deki 3. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %45.8'i önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %28.8'i ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %6.8, tamamen katılanların oranı ise %3.4'dür. Kararsızların ise %15.3 oranında olduğu görülmektedir. Üçüncü önermeden anlaşıldığına göre, öğrencilerin yarıdan çoğunun (%73.8) piyanoyla ilgili okul içinde yeterince konferans/seminer yapılmadığını düşündükleri görülmektedir.

Tablo 7'deki 4. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %10'u önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %11.7'si ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %26.7, tamamen katılanların oranı ise %28.3'dür. Kararsızların ise %23.3 oranında olduğu görülmektedir. Dördüncü önermeden anlaşıldığına göre, öğrencilerin yarısından çoğunun (%55) piyanoyla ilgili okul içinde yapılan konferans/seminerlerin yararlı olduğunu düşündükleri görülmektedir.

Tablo 7'deki 5. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %26.7'si önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %28.3'ü ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %15, tamamen katılanların oranı ise %5'dir. Kararsızların ise %25 oranında olduğu görülmektedir. Beşinci önermeden anlaşıldığına göre, öğrencilerin yarısından çoğunun (%55) piyanoyla ilgili yeterince öğrenci konseri yapılmadığını düşündükleri görülmektedir.

Tablo 7'deki 6. önermede görüldüğü gibi öğrencilerin %6.7'si önermede belirtilen fikre hiç katılmadığını, %5'i ise bu fikre az katıldığını belirtmiştir. Diğer yandan bu fikre çok katılanların oranı %43.3, tamamen katılanların oranı ise %28.3'dir. Kararsızların ise %16.7 oranında olduğu görülmektedir. Altıncı önermeden anlaşıldığına göre, öğrencilerin çoğunun (%71.6) piyanoyla ilgili yapılan öğrenci konserlerinin yararlı olduğu düşüncesinde oldukları görülmektedir.

SONUÇ ve TARTIŞMA

Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerinin piyano dersi programının değerlendirilmesine yönelik görüşleri toplanmıştır. Elde edilen sonuçlar araştırmanın amaçlarında belirtilen ana boyutlar kapsamında ele alınmış ve bu kısımda tartışılmıştır.

Müzik eğitimi öğrencilerinin piyano dersinin amaçlarına yönelik olarak tespit edilen değerlendirmeleri kapsamında elde edilen belli başlı sonuçlar şunlardır:

1. Müzik eğitimi öğrencilerinin çoğunluğu piyano derslerinin amaçlarına yönelik olarak öğretmenleri tarafından yeterince bilgilendirilmediklerini ifade etmektedirler. Bununla birlikte müzik eğitimi öğrencileri piyano derslerinin amaçlarını kendilerinin tam olarak bildikleri fikrine katılımları daha yüksek bulunmuştur. Bu sonuçlar, piyano derslerinin amaçlarını bildiklerini ifade eden öğrencilerin, eğer gerçekten piyano derslerinin amaçlarını tam olarak biliyorlarsa, bunu öğretmenlerinden öğrenmediklerini düşündüklerini ortaya koymaktadır.
2. Müzik eğitimi öğrencilerinin çoğunluğu piyano derslerinde çaldıkları parçaların kendilerine ne tür teknikler kazandırdığını bilmediklerini belirtmişlerdir. Bu durum müzik eğitimi öğrencilerinin piyano derslerinin amaçlarına yönelik olarak öğretmenleri tarafından bilgilendirilmemelerine yönelik elde edilen sonucu da destekler niteliktedir.
3. Müzik eğitimi öğrencilerinin çoğunluğu piyano derslerinin, müzik zevklerinin gelişimine katkıda bulunduğunu (%72.9), bildikleri müzik terimlerinin sayısını arttırdığını (%62.7), deşifrelerini (%63.8), nota çözme (dikey okuma) becerilerini (%64.4), ritmik duyularını (%66.7), ve polifonik (çokseslilik) duyularını (%75) geliştirdiğini ifade etmişlerdir.
4. Müzik eğitimi öğrencilerinin yarıdan fazlası (%55.9) çeşitli seviyedeki piyano derslerinin çeşitli dönem eserlerinden oluşan çalabilecekleri bir dağarcık oluşturmadığı fikrini taşımaktadırlar.
5. Müzik eğitimi öğrencileri piyano derslerinin, yorumlama becerilerini, piyano çalma tekniklerini, yeni piyano parçalarını çalmayı öğrenirken kullanılacak çalışma yöntemlerini geliştirdiği fikirlerine katılımların bir görüş birliği oluşturmayacak şekilde dağıldığı anlaşılmaktadır.
6. Müzik eğitimi öğrencilerinin yarıdan fazlası (%52.5) piyano derslerinin öğretmen olduklarında katkı sağlayacağı fikrini taşımaktadırlar. Ancak öğretmen yetiştiren bir kurumda elde edilen bu oranın oldukça düşük olduğu düşünülmektedir.

Müzik eğitimi öğrencilerinin piyano dersinin içeriğine yönelik olarak tespit edilen değerlendirmeleri kapsamında elde edilen belli başlı sonuçlar şunlardır:

1. Müzik eğitimi öğrencilerinin yarıdan fazlası (%53.3) piyano derslerinde verilen eserlerin seviyelerine uygun olduğunu düşünmektedirler. Bununla birlikte gerek verilen eserlerin

seviyelerine uygun olması boyutunda gerekse çalınan eserlerin kendilerini çalışmaya teşvik edici nitelikte olması ve piyano derslerinde çalınan eserlerin müzik dönemleri (barok, romantik, çağdaş vb. gibi) açısından yeterli çeşitliliğe sahip olması açısından net bir görüş birliğinin olmadığı anlaşılmaktadır. Bir başka dikkat çekici boyut ise piyano derslerinin içeriğine yönelik olarak sorgulanan her üç önermede de kararsızların oldukça yüksek oranlarda bulunmasıdır.

Müzik eğitimi öğrencilerinin piyano dersinin yöntemine yönelik olarak tespit edilen değerlendirmeleri kapsamında elde edilen belli başlı sonuçlar şunlardır:

1. Müzik eğitimi öğrencileri piyano derslerinde öğretmenlerinin uyguladıkları yöntemlerin etkili olduğuna, kendilerinin çalışmaktan eserlerle ilgili çalışma yöntem ve tekniklerinin öğretmenleri tarafından kendilerine gösterildiğine yönelik olarak kesin bir görüş birliği taşımamaktadırlar. Bu boyutlarda belirtilen fikirlere katılmayanların ve kararsızların oranlarının toplamda yarıyı bulması en azından öğretmenlerin hepsinin piyano öğretim yöntemlerini yeterince etkili olarak kullanmadıklarını ve öğrencilere çalışacakları parçalar için çalışma yöntem ve tekniklerini göstermedikleri anlaşılmaktadır.

Müzik eğitimi öğrencilerinin piyano dersinin ölçme ve değerlendirme boyutuna yönelik olarak tespit edilen değerlendirmeleri kapsamında elde edilen belli başlı sonuçlar şunlardır:

1. Müzik eğitimi öğrencileri piyano dersi vize ve final sınavlarının objektif olarak yapıldığına dair şüpheleri bulunmaktadır. Kararsızlar bu iki boyutta en yüksek orana sahiptirler. Bununla birlikte her iki sınavın objektifliğine yönelik düşünceler karşılaştırıldığında öğrenciler vize sınavlarının final sınavlarına göre nispeten daha objektif yapıldığını düşünmektedirler. Bunun sebeplerinde bir tanesi ilgili bölümde vize sınavlarının dersin öğretim elemanı tarafından final sınavlarının ise komisyon tarafından yapılması olabilir. Muhtemeldir ki öğrenci daha uzun süreyle ders yaptığı öğretmeni tarafından değerlendirilmesini, değerlendirme daha uzun bir sürece yayıldığından ve hatalar düzeltilip gelişim süreci izlendiğinden dolayı daha objektif bulmaktadır.
2. Müzik eğitimi öğrencilerinin çoğunluğu (%60) piyano sınavlarında çaldıkları parçaların hangi ölçütlere göre değerlendirildiğini bilmediklerini belirtmektedirler. Elde edilen bu sonuç piyano dersi sınavının ya somut ölçütlerinin olmadığını ya da bu ölçütlerden öğrencilerin haberdar edilmediğini düşündürmektedir, öğrencilerin piyano dersinin amaçlarına yönelik olarak yapılan değerlendirmede, piyano dersinin amaçlarına yönelik olarak öğretmenleri tarafından yeterince bilgilendirilmediklerine yönelik düşünceleri ile sınavın hangi ölçütlere göre yapıldığının bilinmemesinin düşünülmesi birbirine paralel ve birbirini doğrudan destekleyen iki sonuç olarak karşımıza çıkmaktadır.

Müzik eğitimi öğrencilerinin piyano dersini yürüten öğretim elemanlarına yönelik olarak tespit edilen değerlendirmeleri kapsamında elde edilen belli başlı sonuçlar şunlardır:

1. Müzik eğitimi öğrencileri yarısından fazlası (%55) piyano derslerini veren öğretim elemanlarının piyano çalma becerilerinin yeterli olduğunu düşünmektedirler Ancak öğrenciler piyano derslerini veren öğretim elemanlarının piyano öğretimine yönelik olarak yeterli bilgiye sahip olduğu konusuna biraz daha olumsuz yaklaşmışlardır. Sözü edilen her iki boyutta da karasızlar oldukça yüksek bir orana (sırasıyla %26.7: %28.3) sahiptirler.
2. Müzik eğitimi öğrencileri piyano derslerini veren öğretmenlerin yeterli pedagojik bilgiye sahip olmadığını düşünmektedirler.

Müzik eğitimi öğrencilerinin piyano dersi programı kapsamında okul içindeki çalışma olanaklarına yönelik olarak tespit edilen değerlendirmeleri kapsamında elde edilen belli başlı sonuçlar şunlardır:

1. Müzik eğitimi öğrencileri, daha önce hiçbir önermede olmadığı kadar fazla bir oranla, okuldaki piyanolarda yeterli çalışma imkanı bulamadığını (%83.4), piyanoların (%90) ve çalışma odalarının (%79.7) yeterli niteliklere sahip olmadığını ifade etmektedirler.

Müzik eğitimi öğrencilerinin piyano dersi programı ile ilgili ders dışı etkinliklere yönelik olarak tespit edilen değerlendirmeleri kapsamında elde edilen belli başlı sonuçlar şunlardır:

1. Müzik eğitimi öğrencileri, piyanoyla ilgili yeterince konser (%66.7), konferans/seminer (%81.8) ve öğrenci konseri (%55) yapılmadığını düşünmektedirler.
2. Müzik eğitimi öğrencileri piyanoyla ilgili konser (%56.7), konferans/seminer (%55) ve öğrenci konserlerinin (%71.6) yarar sağladığı görüşünde birleşmektedirler. Bu üç etkinlik içinde ise yarar sağladığı en yüksek oranda düşünülen etkinlik öğrenci konserleridir.

ÖNERİLER

1. Müzik eğitimi öğrencileri piyano derslerinin amaçları hakkında öğretim elemanları tarafından bilgilendirilmelidir. Bunun için öncelikle piyano dersi öğretim elemanları piyano dersinin amaçları hakkında netleşmeli ve bir görüş birliğine vararak bunu yazılı hale getirmelidirler. Böylece öğrencilerin bu amaçlara ulaşması daha kolay ve somut olacaktır.
2. Öğretim elemanları, piyano dersinde öğrencilerin kazanacakları bilgi ve becerilerin öğretmen olduğunda niçin gerekli olacağı hususunda öğrencilerini aydınlatmalıdırlar. Diğer bir ifadeyle ortaya konmuş olan amaçların mesleğe yönelik gerekçelendirmelerini yapmalıdırlar.

3. Piyano derslerinde seçilen çalışma parçalarının, dersin amaçları doğrultusunda, değişik dönem eserlerinden oluşması sağlanmalıdır. Bu sayede öğrencilerin farklı dönem eserlerini çalarak tanınmaları sağlanacaktır.
4. Piyano derslerini veren öğretim elemanları öğrencilerin çalacakları parçalara yönelik olarak izlemeleri gereken çalışma yöntem ve tekniklerini öğrencilere açık olarak belirtmelidirler.
5. Piyano dersinin ölçme ve değerlendirme ölçütleri net olarak belirlenmelidir. Bu ölçütlere sınavlar ister komisyon isterse tek tek öğretim elemanları tarafından yapılsın uyulmalıdır. Böylece ürünlerin değerlendirilmesinde daha nesnel olunacak ve dolayısıyla da belli ölçülerde de olsa standartlaşma sağlanacaktır.
6. Piyano öğretmenlerinin piyano öğretim yöntem ve teknikleri konusunda geliştirilmeleri düşünülebilir.
7. Piyano öğretmenlerinin yeterli pedagojik bilgiye sahip olmadıkları düşüncesinin öğrenciler tarafından taşınması sebebiyle, piyano öğretmenlerinin pedagojik formasyon açısından eksikliklerinin tamamlanması için hizmet içi eğitim çalışmaları düzenlenmelidir. Ancak bu çalışmalara temel oluşturması açısından öğrencilerin öğretilmekte gördüğü pedagojik bilgi ya da yaklaşım eksikliklerinin neler olduğunun tespit edilmesi yararlı olacaktır.
8. Okul içindeki çalışma imkanlarının yeterli hale getirilmesi için düzenlemeler yapılmalıdır. Bunun için serbest çalışmalara yönelik dönemlik vakit çizelgeleri düzenlenmeli ve öğrencilerin bu çizelgeler doğrultusunda çalışmaları denetlenmelidir. Bu türde bir düzenleme ve denetleme ile kaynaklardan ekonomik ve eşitlikçi olarak yararlanılması sağlanacaktır.
9. Çalışma odalarının ve piyanoların niteliklerinin geliştirilmesi çabaları da hızla dikkate alınmalıdır.
10. Piyano ile ilgili konserlerin sayısı arttırılmalıdır. Bu kapsamda tanınmış piyano sanatçılarının yanı sıra genç yeteneklerin de bölüm içinde ya da üniversite genelinde konserler vermeleri sağlanmalıdır. Ayrıca bu sanatçıları getirmek için teknik ya da diğer şartların uygun olmaması durumunda, bu sanatçıların İstanbul içerisindeki kültür merkezlerinde düzenlenen konserlerine okul gezisi mantığı içerisinde öğrencilerin katılımı özendirilmelidir.
11. Piyano ile ilgili konferans ve seminerlere daha fazla yer verilmelidir. Bu kapsamda tanınmış piyano sanatçıları ve eğitimcileri ile sohbet toplantıları düzenlenmelidir.
12. Öğrenci konserleri sayısı arttırılmalı ancak bununla birlikte nitelik boyutu da geliştirilmelidir.

KAYNAKLAR

- Alı, Filiz. Müzik ve Müziğimizin Sorunları. Cem Yayınevi, İstanbul, 1987.
- Erden, Münire. Eğitimde Program Değerlendirme 2 Baskı. PEGEM Yayın No:21. Ankara. 1995.
- Öztiirk, Cemil. Türkiye'de DUndtn Bugüne öğretmen Yetiştiren Kurumlar. Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1998.
- Varış, Fatma Eğitimde Program Geliştirme: Teori ve Teknikler 6 Baskı. Alkım Kitapçılık. İstanbul, 19%.
- YÖK. Eğitim Fakültesi öğretmen Yetiştirme Lisans Programları, Ankara, Mart. 1998.